

IGOR MRKALJ

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb

- **GLINSKI
BIOGRAFSKI
LEKSIKON
kao
istraživački izazov**

- Međunarodni znanstveni skup
Enciklopedika 2020 – dosezi i izazovi
- LZMK, Zagreb, 16. listopada 2020.

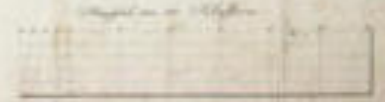
Plan

Plan of the City of ...
... ..
... ..
... ..

(Continued)

- 1. The ...*
- 2. The ...*
- 3. The ...*
- 4. The ...*
- 5. The ...*
- 6. The ...*
- 7. The ...*
- 8. The ...*
- 9. The ...*
- 10. The ...*

32

~~40~~

PLAN

VON

STABSORT

GLINA.

Situations-Plan von einem Theil des Staats Ortes Glina.

17. General-Oberst. No. 40

Erklärung

- a) Haupt-Platz (Schwarz & Angelpflanz)
- b) Christen-Quartier
- c) Christen-Quartier
- d) 1te Haupt-Quartier
- e) von ein abwechselndes Kalk/Stein
- f) - abwechselndes 2te Haupt-Quartier
- g) Quartier für die drei ersten Häuser
- g) alter Stall bei jedem 1ten Haupt-Quartier
- h) Gärthaus
- i) Gemeinliche Haus
- k) Oberkirche
- l) Bauerngehöften Quartier
- m) Katholische Kirche
- n) Neue Hauptmanns-Quartier
- o) Hochhaus
- p) 1tes Christen-Quartier
- q) Haupt-Adjutanten-Quartier

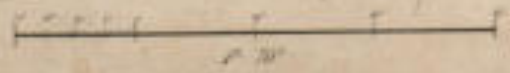

Handwritten note:
Dieser Plan ist ein
auf dem Terrain
entworfen und ist
von der 1. Infanterie
auf dem Terrain
aufgeführt.

Glina im November 1866.

75
32 - 35

Handwritten signature and name: *Handwritten signature*
Handwritten name

Vidi! *Handwritten signature*
1866

Blatt No. 2002 u. Sect. 11.

Stabsort
GLINA

im
Grafs Sellačić u. Banal Grz. Regts. Bezrke.
1863

*Maßstab 1:100,000
Kontrolliert mit der Naturvertheilung in natürlichen Höhen
ausgemessen gefunden.*

Vertheilung der Bevölkerung im Königreich Ungarn im Jahre 1863

Sretan novoljetu.

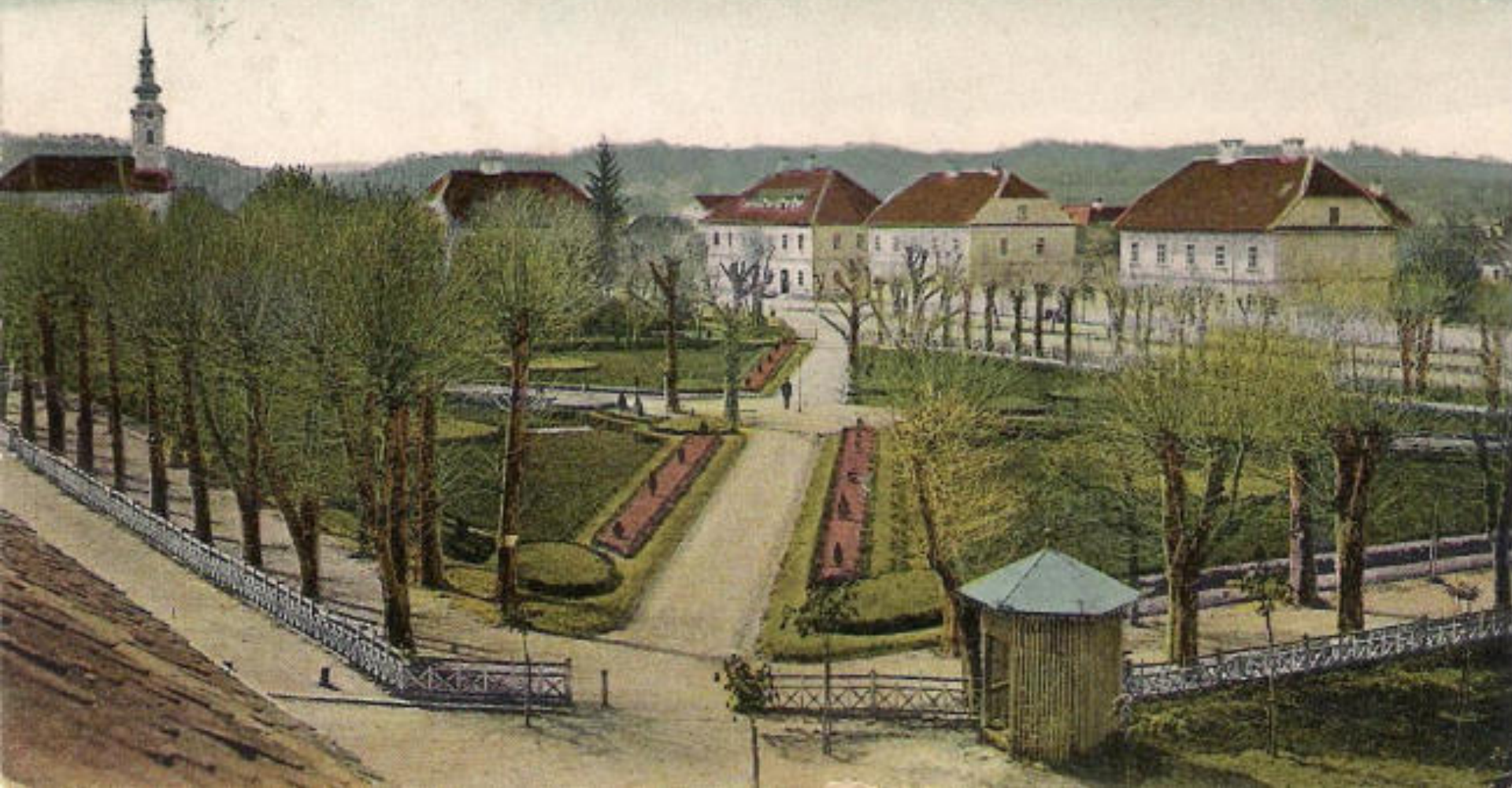
ljep pozdrav
od obitelji

Pozdrav iz Gline

Tiskara V. Jakšića, Gline

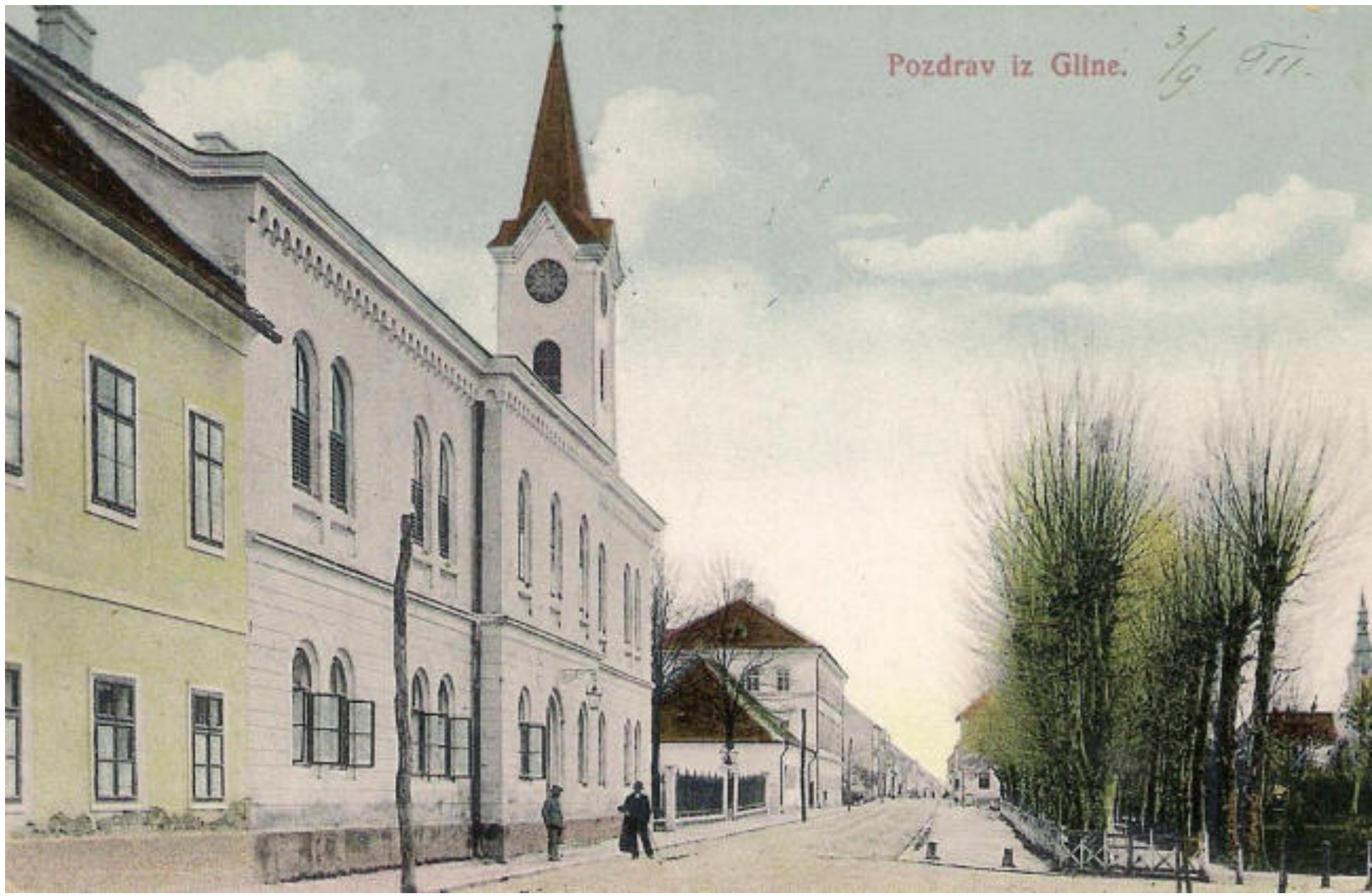
Pozdrav iz Gline.

Šetalište

Pozdrav iz Gline.

3/9 911.

Glina — Jeláčkov trg

Pozdrav iz GLINE 1900. 21. Pravoslavna crkva

ma chambre

Pozdrav iz GLINE

Svratišta

Otvoreno!

Otvoreno!

SVRATIŠTE, KASINO U GLINI

Novo i moderno uređeno
vodovodom i električnom rasvjetom
u svakoj sobi

Umjerene cijene!

Solidna podvorba!

BLAGOVAONICA SA IZVRSNOM KUHINJOM I
NAJBOLJIM PIĆEM, KAVANA, KUPELJ I KINO

 u Kući

Za mnogobrojni posjet i svestranu preporuku molit

Žarko Bošković, svratištar

Glina

Švrtište Kasino

Glasnik

Glina. Kralja Petra Karadorda ul.

GLINA - HRVATSKA ULICA

GLINJA - BANOVINSKA BOLNICA

Gilna. Dom mládežníků

DRUŠTVO GODINE 1906.

Četvorčlan za Inzpektiv Društva I. Bessie
Ivanov Obilje u žitci

Upravni i nadzorni odbor J. z. u Glavi. U sredini predsjed. dr. Stev. Branković

Pozdrav iz Gline.

Glinški most.

FELBINGER, Bartol

- razglednica koja prikazuje tadašnju župnu crkvu sv. Ivana Nepomuka (lijevo) te park i parohijsku crkvu Presvete Bogorodice (desno)
- **obje crkve u Glini, i pravoslavnu i katoličku, gotovo u isto vrijeme od 1824–1827. godine, gradio je Bartol Felbinger (Cheb, Češka, 1785. – Zagreb, 1871.), najznamenitiji zagrebački graditelj prve polovine 19. stoljeća**
- tragična sudbina crkava obje uništene
- društveno pamćenje i kultura sjećanja
- prijedlog za ime jedne ulice u Glini

u Glini od 1841-1848. **JELAČIĆ**
u Glini od 1840-1868. **RUNJANIN**

“Glinski ilirski krug”

- Glina je jedno od jakih uporišta ilirskog pokreta, a tzv. “Glinski ilirski krug” činili su vojnokrajiški oficiri:
- **Ivan Trnski, Petar Preradović, Mojsije Baltić i Ognjeslav Utješenović Ostrožinski**
- među njima je i glinski Hrvat **dr. Đuro Augustinović (1816–1870)**, liječnik i filolog, pionir izrade hrvatskog medicinskog nazivlja, ilirac koji je srpsko-hrvatske rasprave pokušao riješiti jedinstvenim pismom sastavljenim od latiničnih i ćiriličnih slova (sljedbenike nije imao).

PELEŠ, Gavriilo (1802. – 1860.)

PELEŠ, Petar (1827. – 1911.)

Jovana Peleš rodjena Ljubičić i Petar Peleš javijaju u ime svoje i u ime Katarine Peleš rodjene Georgiević i njihove nejake diečice Gavrila, Jovana i Aleksandera prežalostnu viest daje njihov stranom suprug, — stranom roditelj, stranom mili diedo :

GABRIEL PELEŠ,

žitelj i trgovac ovdašnji u 58 godini života svoga, poslie dvodnevne bolesti dne 24. prosinca 1860 (5. siečnja 1861) u 8 satih na veče u vječnost se preselio.

Tielo pokojnika bilo je na 26. prosinca 1860 (7. siečnja 1861) u 3 sata poslie podne u groblje svetoga Gjurgja zahranjeno, a zadušnice obdržava će se dne 4./16. veljače t. g u cěrkvi sv. Bogorodice ovdie.

Svi srodni i prijatelji pokojnika uljudno se pozivaju da mu zadnju čest izkažu.

Glina dne 31. prosinca 1860 (12. siečnja 1861).

Јовна захвала.

Помјетна смрт отрки на 10. (23) фебруара и т. нег добрег дубавног и не прекаљеног мјеса

ПЕТРА ПЕЛЕША

ТРГОВЦА И ПОСЕДНИКА ГЛИНСКОГ

у којима је био драг месо, у тјелу је било бив јаким и поштеном у грађинству, међу поштенима и праведима, што се већма на његов винограђини и окупљеним стовару, и његов мисли праведно и тјелу не и усављени мислима окупљенима, које не узависе и са чега се осећава најбоље, да се његов крвни винограђини, грађинству и поштеном мислима најбоље изазвали.

На крвни мјесту изазвали се најбоље тјелу. Др. М. Бегељ, који је поштеном поштеном мислима изазвали, да мисли на поштеном мислима изазвали.

На доле изазвали се високо крвни тјелу. Најмање Ерићини грађинству глиноу, који се свијетом тјелу и државни јетина са поштеном мислима. Што тако лево изазвали се и отвали тјелу мислима са мислима мислима.

Лево изазвали се мислима тјелу, који у његов поштеном мислима тјелу мислима са тјелу и лево мислима са његов мислима мислима.

На доле лево изазвали се мислима мислима. Срећно тјелу са мислима са старим т. Глиноу Огњенићем, мислима и мислима мислима.

Господе мислима мислима мислима, мислима и мислима мислима са својим мислима мислима.

На доле лево изазвали се мислима мислима. Мислима мислима мислима мислима мислима, који је са његов мислима мислима мислима и мислима мислима мислима до мислима мислима мислима.

На мислима лево изазвали се мислима мислима, који су не у тих мислима мислима мислима мислима мислима да не у мислима мислима мислима мислима и мислима мислима мислима.

У Глина, 23. марта 1911.

Одзлогљен

Даринац Пелеш Калићена
сирота.

FEULLEITON.

Tko je prvi pjevao hrvatsku himnu. Pišu nam iz Gline: „Čitajući novinske glasove o otkriću spomenika slavnomu hrvatskom pjesniku Antunu Miha-
noviću i autoru hrvatske himne, pade mi na pamet, da iznesem u javnost, gdje i tko je prvi put pjevao hrvatsku himnu. Na rieči A. Mihanovića uzeli smo melodiju iz opere „Lucia di Lamermoor“ i prvi smo je mi u „Srpskom dobrotvornom pjevačkom društvu u Glini“ 1846. godine pjevali. Prvi tenor pjevao je kadet Jovan Runjanin, drugi tenor trgovac Petar Peleš, kadet Nikola Milić i carinar Jovan Rakić; prvi bass poručnik Kuzman Drakulić, drugi bass učitelj Jakov Novaković i kapelnik Dragutin Šlauka.

Obzirom na slogu Srba i Hrvata kako u prošlom tako i u sadašnjem vremenu držim, da mi je sveta dužnost da taj historički spomenik o otpjevanoj hrvatskoj himni predam javnosti, da ne otidje u zaborav kao mnogo šta čemu smo obično sami krivi.

Petar Peleš.

KOVAČIĆ, Ante (1854.–1889.) i KOVAČIĆ, Milka (1858.–1931.)

- Milka rođ. Hajdin
- 1878. udala se za poznatoga hrvatskog književnika i pravnika dr. Antu Kovačića, koji je **u siječnju 1889. otvorio advokatsku kancelariju u Glini**
- 1891. postaje učiteljicom glinske pučke škole

Advokatska kancelarija dr. Ante Kovačića u Glini

ROKSANDIĆ, Simeon

- rođen u selu Majske Poljane kraj Gline, 1874. — umro u Beogradu, 1943.
- bio je zagrebački đak i akademski kipar, jedan od osnivača modernog srpskog kiparstva, čija je **najpoznatija skulptura 'Ribar' (1906)** odlivena i postavljena i u Beogradu (na Kalemegdanu) i u Zagrebu (na Jezuitskom trgu).
- osnovnu i građansku školu završio je 1888. u Glini, zatim se upisao u Obrtnu školu u Zagrebu, kasnije školovao na akademijama u Budimpešti i Münchenu, od 1921. radi u Beogradu.
- Simeon Roksandić zauzima jedno od najvidnijih i najznačajnijih mjesta u srpskoj umjetnosti tog vremena.
- dao je nekoliko djela koja spadaju u najpoznatija djela srpskog kiparstva prve polovice 20. vijeka.

ŠULENTIĆ, Zlatko

- *Jesen*, 1913.
- ulje na platnu, 70 x 95 cm, Moderna galerija Zagreb
- prema mišljenju stručne kritike, remek-djelo jednog od najvećih hrvatskih slikara Zlatka Šulentića (Glina, 1893. – Zagreb, 1971.) i jedno od najznačajnijih djela moderne hrvatske umjetnosti.
- naslikano kroz prozor prizemnoga stana u Glini 1913. godine, uz djelo se veže i anegdota Božene Šulentić, slikarove supruge, da je "...Zlatko govorio da imade zahvaliti ženama koje vole dugo pripovijedati, te su mu te su mu i ne znajući omogućile da završi sliku."

KRIŽANIĆ, Pjer

- rodio se 19. svibnja 1890. u Glini.
- otac mu je bio Hrvat, Matija Križanić, domobranski podoficir, a majka Srпкиnja, Sofija, iz krajiške porodice Rebić
- urednik satiričnog lista *Koprive* u Zagrebu i njihov glavni karikaturist (1918–1922)
- pored karikature, Križanić se 1920-ih i 1930-ih uspješno bavio i likovnim opremanjem knjiga.
- bio je vrstan ilustrator, a njegovi karikaturalni portreti parodiranih hrvatskih pjesnika u knjižici Krešimira Kovačića *Par nas s Parnasa* (Zagreb, 1922), i danas imaju trajnu vrijednost – **npr. portret mladog Krleže**
- od 1922. radi u Beogradu
- dugogodišnji *Politikin* karikaturist, srpsko-hrvatskog porijekla, koji je cijelog života naglašavao svoju privrženost jugoslavenstvu

KARAĐORĐEVIĆ, Petar

- kao Petar Mrkonjić skrivao se u Glini u vrijeme Bosanskog ustanka 1875.–1876.
- spomenik podignut ispred zgrade glinske Općine 1929.
- autor spomenika kipar Rudolf Frajs iz Zagreba (HBL)
- uništen travnja 1941.

JAKŠIĆ, Vaso ŠTULA, Gjuro GOLIK, Dragutin

ZINAJA, braća

- Dušan (1893.–1948.)
- Branko (1895.–1949.)
- osnivači GŠK-a 1920.
- prvotimci HAŠK-a
- reprezentativci obojica
- godine 1923. u Bukureštu nastupili kao prvi dvojac braće u reprezentaciji Kraljevine SHS
- Dušan, na dužnosti trenera reprezentacije 1924.–25.

braća VERIĆ

Vilim (1888–1971) i Žarko (1895–1964)

KLISKA, Stanko

- Godine 1930. općinske i kotarske vlasti u Glini, u suradnji s Odjeljenjem za socijalnu politiku i narodno zdravlje Savske banovine, započele su izgradnju velike i po tadašnjim standardima moderno opremljene bolnice, čiji je projekt izradio **poznati arhitekt Stanko Kliska (1896-1969)**, koji se specijalizirao za arhitekturu zdravstvenih ustanova i objekata (njegovi nacrti i danas se čuvaju u Hrvatskom državnom arhivu u Zagrebu). Nova glinska bolnica otvorena 1940.

FILIPOVIĆ, Dragutin

- kipar, rođen u Glini, 21. siječnja 1912 — umro u Zagrebu, 16. travnja 1942.
- diplomirao na zagrebačkoj Umjetničkoj akademiji u klasama F. Kršinića i R. Frangeša Mihanovića.
- nagrađen je 1937. na natječaju za kipove u Narodnoj skupštini u Beogradu (izradio kip cara Dušana).
- kipovi predstavljaju ličnosti koje simboliziraju povijesni razvoj sva tri konstitutivna naroda Kraljevine Jugoslavije
- kralj Tomislav (Vanja Radauš), knez Kocelj (Tine Kos), Karađorđe (Frano Kršinić)
- Dragutin Filipović ima biografiju u HBL-u, no praktično nepoznat u Glini

PUK, dr. Mirko

- rođen u Valpovu, 1884.
- od 1912. u Glini
- odvjetnik, političar i vlasnik Hrvatske štedionice u Glini
- organizator ilegalnog ustaškog pokreta u Glini
- ministar pravosuđa u prvoj Vladi NDH, 1941–1942.
- Austrija, svibanj 1945.

GAĆEŠA, Vasilj

- rođen 1906. u Vlahoviću kraj Gline
- organizator otpora ustaškom teroru i vođa oružanog ustanka srpnja 1941.
- komandant Banijskog partizanskog odreda od prosinca 1941.
- poginuo u borbi u travnju 1942.
- proglašen narodnim herojem 1944.
- od 1948. jedna od glinskih ulica
- od 1978. godine spomen-bista u Parku narodnih heroja u Glini

HIRSCH, Slavko

- rođen u Glini, 29. ožujka 1893.
- otac Bertold bio poznati veterinar u Glini
- medicinu je studirao u Beču, Innsbrucku i Pragu
- 1923. imenovan ravnateljem novoosnovanog Doma narodnog zdravlja u Osijeku i šefom Zaraznog odjela osječke bolnice
- infektolog i epidemiolog, utemeljitelj i ravnatelj Epidemiološkog zavoda u Osijeku
- velike zasluge u suzbijanju zaraznih bolesti ne samo na području Osijeka nego i na širem području Slavonije
- nakon proglašenja NDH, deportiran u logor smrti Jasenovac gdje je sa suprugom, kćerkom, unučićem i sestrom ubijen 1942.

BAČAK, Luka

- r. 1885. u Velikom Trojstvu kod Bjelovara
- od 1927. direktor glinske gimnazije
- nakon oslobođenja Gline 1944. prvi predsjednik Gradskog NOO-a
- poginuo u njemačkom bombardiranju Gline u veljači 1944.
- 1955. spomen-ploča na katoličkom groblju
- od 1963. Gimnazija, a od 1977. Centar usmjerenog obrazovanja “Luka Bačak”
- zgradu gimnazije 1963. projektirao poznati arhitekt Stanko Fabris (HBL)
- 1983. otkrivena spomen-ploča u školi
- nakon 1995. ime škole izbrisano, a spomen-ploča unutar škole sakrivena

ŽUŽEK, Franc

- dugogodišnji župnik i dekan u Glini (1927. – 1955.), počasni kanonik, umro je 1965. u bolnici u Novom Mestu u 79. godini života. Pokopan je na groblju u Soteski kod Novog Mesta, u Sloveniji.

DRAKULIĆ, Veljko

- Karlovac, 1908. – Zagreb, 1986.
- završio Učiteljsku školu
- 1931. učitelj u Domu maloljetnika Glina
- 1935. član ilegalne KPJ i KK Glina
- 1938. osnovao Pučko kazalište u Glini
- 1941–1943. u talijanskom zarobljeništvu
- 1943. u NOV i POJ
- 1944–1946. pomoćnik načelnika OZN-e
- pomoćnik ministra unutrašnjih poslova, general-potpukovnik UDB-e
- tajnik Republičkog Izvršnog vijeća i potpredsjednik Sabora SRH
- član CK SKH

RAJAČIĆ, Čedo

- Sadilovac na Kordunu, 1904. — Zagreb, 1985.
- među brojnim ličnostima koje su obilježile povijest Srba u Hrvatskoj dvadesetog stoljeća značajno mjesto zauzima predratni glinski advokat (1938–1941) i lijevo orijentirani političar Samostalne demokratske stranke te poslijeratni potpredsjednik Vrhovnog suda NRH i predsjednik Srpskog kulturno-prosvjetnog društva 'Prosvjeta', sveučilišni profesor Pravnog fakulteta u Zagrebu do 1974.

ADVOKAT
D. ČEDA RAJAČIĆ
GLINA

KUREPA, Đuro

- (Majske Poljane kraj Gline, 1907. – Beograd, 1993.)
- diplomirao matematiku u Zagrebu (1931) i doktorirao na Sorbonni u Parizu (1935)
- redovni profesor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta (PMF) u Zagrebu (1946–65), od 1965. redovni profesor PMF-a u Beogradu
- predsjednik Društva matematičara i fizičara Hrvatske (1949–51) i predsjednik Saveza društava matematičara i fizičara Jugoslavije (1956–62)
- bavio se teorijom skupova, algebrom i teorijom brojeva. U teoriji skupova pridonio je teoriji stabala, pa se i danas upotrebljavaju pojmovi kao Kurepino stablo, Kurepina hipoteza i Kurepin kontinuum. Autor sveučilišnih udžbenika Teorija skupova (1951) i Viša algebra I i II (1965)
- jedan od velikih matematičara XX. stoljeća

DEVČIĆ, Natko

- rođen u Glini, 30. lipnja 1914. – umro u Zagrebu, 4. rujna 1997.
- bio je hrvatski skladatelj, pijanist, glazbeni teoretičar i akademik
- zbog suradnje s komunistima poslan u logor Jasenovac 1942.
- u proljeće 1943. pridružuje se partizanima i ZAVNOH-u
- sve do umirovljenja bio je profesor Muzičke akademije u Zagrebu
- posthumno objavljen memoarski zapis o djetinjstvu u Glini

ĆORKOVIĆ, Dejan

- »Pozorište u kući« (1972–1984), bila je popularna jugoslavenska televizijska serija, snimljena u produkciji TV Beograd, koju je režirao poznati režiser i rođeni Glinjanin, Dejan Ćorković (Glina, 1930. – Beograd, 1998.)

BALTIĆ, Milutin

- Donje Selište kraj Gline, 1920. – Zagreb, 2013.
- sekretar CK SKH
- predsjednik Predsjedništva Socijalističke Republike Hrvatske od 10. svibnja 1983. do 10. svibnja 1984.
- po narodnosti Srbin
- predsjednik Hrvatske

WILLEN, Drenka

- Glina je svijetu dala prosvjetiteljice – intelektualke Anku Drakulić, Milku Kovačić i Zoru Pricu, humanitarku Olgu Peleš, liječnicu Katarinu Jakšić, glumicu Nevenku Mikulić i **prevoditeljicu Drenku Opalić Willen (r. 1929.)**

Hvala na pažnji!